Tillväxt- och regionplaneförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-04-02

TRN 2019–0235

Handläggare:
Josefin Jackson

Tillväxt- och
regionplanenämnden

Yttrande över motion 2019:61 av Daniel Carlstedt (S) m.fl om att det är dags för Stockholm att bli en Fairtrade region

Ärendebeskrivning

Tillväxt och Regionplanenämnden har beretts möjlighet att yttra sig över motion 2019:61 av Daniel Carlstedt (S) m.fl om att det är dags för Stockholm att bli en Fairtrade region. Yttrande ska ha inkommit till regionstyrelsen senast 2020-05-29.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande, 2020-04-02
Förslag till yttrande, 2020-04-02
Motion 2019:61 av Daniel Carlstedt (S) m.fl om att det är dags för Stockholm att bli en Fairtrade region, 2019-11-19.

Förslag till beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden föreslås besluta följande:

1. Yttrande över motion 2019:61 av Daniel Carlstedt (S) m.fl om att det är dags för Stockholm att bli en Fairtrade region, TRN 2019-0235, godkänns och överlämnas till regionstyrelsen.

2. Paragrafen justeras omedelbart.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

Tillväxt- och Regionplanenämnden har beretts möjlighet att yttra sig över motion 2019:61 av Daniel Carlstedt (S) m.fl om att det är dags för Stockholm att bli en Fairtrade region. En Fairtrade region-diplomering innebär kortfattat att den upphandlande enheten i organisationen ställer krav på rättvis handel och etisk konsumtion i enlighet med Agenda 2030.

Tillväxt- och regionplaneförvaltningen menar att förhållningssättet till hållbar utveckling som tillämpas i den regionala utvecklingsplanen RUFS 2050 stämmer väl överens med de globala målen för hållbar utveckling och understryker en hållbar konsumtions relevans för regionen. Förvaltningen ställer sig bakom och följer de krav på rättvis och etisk konsumtion och upphandling som ställs inom hela Region Stockholm. Förvaltningen menar att ställningstagande om huruvida Region Stockholm ska diplomeras som Fairtrade region inte ska hanteras av Tillväxt- och regionplanenämnden då det ligger utanför nämndens ansvarsområde.

Bakgrund

Tillväxt- och Regionplanenämnden har beretts möjlighet att yttra sig över motion 2019:61 av Daniel Carlstedt (S) m.fl om att det är dags för Stockholm att bli en Fairtrade region. En Fairtrade region-diplomering innebär kortfattat att den upphandlande enheten i organisationen ställer krav på rättvis handel och etisk konsumtion i enlighet med Agenda 2030.

Överväganden

Att diplomeras som en Fairtrade region innebär att den upphandlande enheten i organisationen lever upp till kriterier och krav på rättvis handel och ILO:s kärnkonventioner i offentlig upphandling. Därtill ska även ett aktivt informationsarbete bedrivas, för att öka kännedomen om rättvis handel och efterfrågan av varor i enlighet med Agenda 2030.

Tillväxt- och regionplaneförvaltningen följer den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFS 2050, som pekar ut riktningen för regionen med syfte att säkerställa att rätt saker initieras i närtid för att långsiktiga mål ska uppnås till 2050. Förhållningssättet till hållbar utveckling som tillämpas i RUFS 2050 stämmer väl överens med de globala målen för hållbar utveckling. RUFS 2050 pekar särskilt ut mål 13, hållbar konsumtion, som ett av de 10 mål med särskild relevans för regionen.

Stockholmsregionens tillväxt påverkas i en allt mer globaliserad värld i stor utsträckning av ett omfattande transnationellt utbyte av kapital,

arbetskraft, varor och tjänster. Vi är idag helt beroende av omvärlden för vår konsumtion. Tillväxt- och regionplaneförvaltningen instämmer i att Region Stockholm är en betydelsefull konsument som kan göra skillnad genom att ställa krav på producenter. Förvaltningen omfattas idag av de höga miljökrav som ställs på Region Stockholm vid upphandling av både varor och tjänster. Detsamma gäller sociala krav som ställs vid upphandlingar. Tillväxt och regionplaneförvaltningen följer Miljöprogram 2017-2021, som genom bland annat plan för hållbar upphandling ska bidra till en hållbar konsumtion. Region Stockholms ambition är att vara en ledande aktör i Europa när det gäller hållbarhetskrav i offentlig upphandling.

Nästan en fjärdedel av Sveriges befolkning lever i Stockholms län. Samtidigt finns knappt tre procent av landets åkermark i länet. Stockholms län är i dagsläget inte självförsörjande inom någon kategori livsmedel och är därmed beroende av livsmedel från andra delat av landet såväl som världen. Den offentliga konsumtionen av livsmedel i länet har ett värde av omkring 2 miljarder kronor per år. Upphandling av livsmedel är därmed ett viktigt verktyg i omställningen mot en hållbar livsmedelskonsumtion. Förvaltningen driver ett strategiskt arbete mot målet att nå ett hållbart livsmedelssystem för länet. Tillsammans med Länsstyrelsen Stockholm och LRF Mälardalen har Region Stockholm tagit fram *Stockholms läns livsmedelsstrategi*.

För att diplomeras som Fairtrade region krävs, utöver upphandlingskriterierna och det politiska och organisatoriska stödet, att regionen bedriver ett aktivt informations- och engagemangsarbete kring rättvis handel och etisk konsumtion samt att regionen har ett gott utbud av rättvist handlade produkter. Detta säkerställs genom att minst en fjärdedel av invånarna ska bo i en Fairtrade City-diplomerad kommun. Inom Stockholmsregionen är Sundbyberg, Stockholm, Södertälje och Botkyrka kommuner idag Fairtrade City-diplomerade. Det innebär att fler än hälften av regionens invånare idag bor i en Fairtrade City-diplomerad kommun.

Sedan 2019 deltar Region Stockholm i det treåriga kommunikations- och utbildningsprojektet Glokala Sverige som genomförs av FN-förbundet och SKL. Projektet ska genom kunskapshöjande insatser bidra till att regionen tar ett samlat grepp och beaktar Agenda 2030 i beslut och verksamhet. I genomförandet av projektet samverkar Tillväxt- och regionplaneförvaltningen med Regionledningskontoret, Hållbarhetsavdelningen. Två utbildningstillfällen har anordnats inom ramen för Region Stockholms deltagande i projektet – ett internt seminarium den 21 oktober för politiker och chefer i Region Stockholm, och

ett externt seminarium den 22 oktober med deltagare från både kommuner och andra lokala och regionala aktörer.

Förvaltningen vill lyfta fram vikten av att Region Stockholm fortsätter bedriva ett ambitiöst hållbarhetsarbete med utgångspunkt i de globala målen om hållbar utveckling, såväl som regionala mål enligt RUFS 2050 och därtill även Region Stockholms interna miljöprogram med strategisk inriktning och mål för miljöarbetet. Genom att hållbarhetsarbetet bedrivs såväl internt inom Region Stockholm som externt verkar regionens aktörer samlat för att ta det ansvar som krävs för att uppnå en hållbar konsumtion. Huruvida detta förstärks ytterligare genom en Fairtrade certifiering eller ej ligger utanför förvaltningens expertområde och förvaltningen avstår därför ifrån att ta ställning till om det är dags för Region Stockholm att bli Fairtrade region eller ej.

Underlag som ligger bakom förvaltningens bedömning är RUFS 2050, Region Stockholms Miljöprogram 2017-2021, Livsmedelsstrategi för Stockholmsregionen.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet
Beslutet bedöms inte innebära några ekonomiska konsekvenser för Region Stockholm.

Miljökonsekvenser av beslutet
I enlighet med Region Stockholms miljöpolitiska program, Miljöprogram 2017–2021 har hänsyn till miljön beaktats och det bedöms att en särskild miljökonsekvensbedömning i detta ärende inte är relevant.

Hanna Wiik
Förvaltningschef

Josefin Jackson
Regionplanerare

Tillväxt- och regionplanenämnden

FÖRSLAG TILL YTTRANDE
2020-02-04

TRN 2019-0235

Regionledningskontoret, Registraturen, Landstingshuset

registrator.lsf@sll.se

Yttrande över motion 2019:61 av Daniel Carlstedt m.fl (S) om att det är dags för Stockholm att bli en Fairtrade region

Inledning

Daniel Carlstedt m.fl (S) har i november 2019 inkommit med en motion om att det är dags för Stockholm att bli en Fairtrade region. Tillväxt- och regionplanenämnden har ombetts att yttra sig och överlämna sitt yttrande till Regionstyrelsen senast 2020-05-29.

Tillväxt- och regionplanenämndens överväganden

Tillväxt- och regionplanenämnden menar att Region Stockholm bedriver, och kommer fortsätta bedriva, ett ambitiöst hållbarhetsarbete med utgångspunkt i de globala målen om hållbar utveckling. Nämnden delar uppfattningen att Region Stockholms krav på producenter av varor och tjänster kan göra stor skillnad. Dessa överväganden stämmer väl överens med intentionerna i den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFS 2050. RUFS 2050 är utgångspunkt för det regionala tillväxtarbetet. Stockholmsregionens tillväxt påverkas i en allt mer globaliserad värld i stor utsträckning av ett omfattande transnationellt utbyte av kapital, arbetskraft, varor och tjänster. Vi är idag helt beroende av omvärlden för vår konsumtion. RUFS 2050 pekar särskilt ut mål 13 om hållbar konsumtion som ett av tio mål med särskild relevans för regionen.

Att vara en Fairtrade-diplomerad region innebär att den upphandlande enheten i organisationen lever upp till kriterier och krav på rättvis handel och ILO:s kärnkonventioner i offentlig upphandling. Därtill ska ett aktivt informationsarbete bedrivas och regionen får stöd i arbetet med rättvis handel.

Region Stockholm ställer idag krav på rättvis handel utifrån ILO:s kärnkonventioner och Region Stockholms sjunde Miljöprogram 2017-2021 och Plan för hållbar upphandling. Med dessa styrande dokuments strategiska inriktning och målsättning planeras Region Stockholms hållbara

upphandling. Utöver de krav som ställs på upphandlingen deltar Tillväxt- och regionplaneförvaltningen i samverkan med Regionledningskontoret och Hållbarhetsavdelningen i kommunikations- och utbildningsprojektet Glokala Sverige, vars syfte är att bidra till att regionen tar ett samlat grepp och beaktar Agenda 2030 i beslut och verksamhet.

Genom att hållbarhetsarbetet bedrivs såväl internt inom Region Stockholm som externt verkar regionens aktörer samlat för att ta det ansvar som krävs för att uppnå en hållbar konsumtion.

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

MOTION

2019-11-19

Ankom
Region Stockholm
2019 -11- 20
Dnr RS 2019-1114

2019:61

Motion av Daniel Carlstedt (S) mfl. - Dags för Stockholm att bli en Fairtrade Region

En stor del av Region Stockholms budget på över 100 miljarder går till upphandlingar av varor och tjänster, det gör regionen till en av de största upphandlarna i Sverige och därmed gör det stor skillnad på vilka krav regionen ställer på de man köper varor och tjänster av för att säkerställa att inköp inte leder till kränkningar av mänskliga och fackliga rättigheter.

Att vara en Fairtrade Region innebär att regionen får stöd och aktivt arbetar för rättvis handel och etisk konsumtion. Fairtrade Region-diplomeringen är ett effektivt verktyg för att bidra till de globala målen i Agenda 2030 och därmed en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar värld. Inte minst mål 12 om hållbar konsumtion och produktion, men även många andra viktiga mål så som:

- Mål 1 om att avskaffa fattigdom
- Mål 2 om att avskaffa hunger
- Mål 5 om jämställdhet och stärka alla kvinnors och flickors egenmakt
- Mål 8 om att verka för en inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, produktiv och full sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla
- Mål 13 om att vidta åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser.
- Mål 16 om att främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling
- Mål 17 om att stärka verktygen för implementering och förbättra det globala partnerskapet för hållbar utveckling

Att Region Stockholm via sina inköp och upphandlingar, som sker med regioninvånarnas skattepengar, ska bidra till att främja mänskliga rättigheter, etisk konsumtion och rättvis handel för att bidra till en rättvisare och mer hållbar värld, där man i så stor utsträckning som möjligt tar ansvar för att det man köper in har producerats med så schysta villkor som möjligt, känns självklart för oss socialdemokrater. Därför anser vi att regionen så snart som möjligt bör göra som Region Västmanland, Västra Götalandsregionen, Region Örebro Värmland och Region Västernorrland diplomerar sig som en Fairtrade Region.

Fairtrade Region är del av en internationella Fair Trade Town rörelsen, med över 1900 städer runt om i världen. Fairtrade Region/provinser finns i flera länder t ex i Belgien och Nederländerna.

Med bakgrund av ovanstående föreslår Socialdemokraterna regionfullmäktige att besluta:

att uppdra åt regionstyrelsen att snarast påbörja arbetet med att Region Stockholm blir en diplomerad Fairtrade Region

Stockholm 14 november 2019

Daniel Carlstedt (S)

Elinor Odeberg(S)

Ann Bly Lässman (S)